

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA

SPRIEDUMS

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2013. gada 19. novembrī

lietā Nr. 2013-09-01

Latvijas Republikas Satversmes tiesa šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētājs Gunārs Kūtris, tiesneši Kaspars Balodis, Aija Branta, Kristīne Krūma, Uldis Ķinis un Sanita Osipova,

pēc Administratīvās rajona tiesas pieteikuma,

pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmes 85. pantu un Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu, 17. panta pirmās daļas 9. punktu, kā arī 19.¹ un 28.¹ pantu,

rakstveida procesā 2013. gada 22. oktobrī tiesas sēdē izskatīja lietu

„Par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21. panta otrās daļas vārdu „ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz trīsdesmit latus” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam”.

Konstatējošā daļa

1. 1984. gada 7. decembrī Augstākā padome pieņēma Administratīvo pārkāpumu kodeksu. Tas stājās spēkā 1985. gada 1. jūlijā, un tā 21. pants piešķir tiesību normu piemērotājam rīcības brīvību personas atbrīvošanā no administratīvās atbildības par maznozīmīgu administratīvo pārkāpumu. Minētais pants sākotnēji paredzēja:

„Ja izdarītais administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, orgāns (amatpersona), kas pilnvarots izlemt lietu, var atbrīvot pārkāpēju no administratīvās atbildības un aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu.”

2003. gada 16. oktobrī Saeima pieņēma likumu „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā”. Ar šo likumu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 21. pants tika papildināts ar otro daļu:

„Ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz desmit latus un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, var atzīt par maznozīmīgu.”

2009. gada 28. maijā Saeima pieņēma likumu „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā”. Ar šiem grozījumiem LAPK 21. panta otrajā daļā ietvertais vārds „desmit” tika aizstāts ar vārdu „trīsdesmit”.

Līdz ar to LAPK 21. panta otrā daļa pieteikuma iesniegšanas brīdī noteica:

„Ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz trīsdesmit latus un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, var atzīt par maznozīmīgu.”

2. Pieteikuma iesniedzēja – Administratīvā rajona tiesa (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) – lūdz Satversmes tiesu izvērtēt LAPK 21. panta otrās daļas vārdu „ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz trīsdesmit latus” (turpmāk – apstrīdētā norma) atbilstību Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. panta pirmajā teikumā ietvertajam vienlīdzības principam.

Izskatot administratīvo lietu, kas ierosināta pēc pieteikuma par Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes lēmuma atcelšanu, Pieteikuma iesniedzēja konstatējusi, ka persona saskaņā ar LAPK 149.³¹ panta astoto daļu saukta pie administratīvās atbildības par ceļu satiksmes noteikumu (turpmāk – CSN) pārkāpumu. Proti, persona bija novietojusi savu transportlīdzekli ceļa zīmes Nr. 532 „Stāvvietā” un papildzīmes Nr. 837 „Invalīdiem” darbības zonā, lai gan tai nebija invalīdu stāvvietu izmantošanas kartes. Šā iemesla dēļ Rīgas pašvaldības policija sodījusi personu ar naudas sodu četrdesmit latu apmērā.

Administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas gaitā esot konstatēts, ka par LAPK 149.³¹ panta astotās daļas pārkāpumu ir noteikts tikai fiksēta apmēra naudas sods – četrdesmit latu. Šādā gadījumā neesot piemērojama LAPK 32. panta otrā daļa, kas paredz atbildību mīkstinošu apstākļu izvērtēšanu. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka konkrētajā gadījumā ņemami vērā atbildību mīkstinoši apstākļi, kas pieļauj iespēju atzīt pārkāpumu par maznozīmīgu. Tomēr apstrīdētā norma liedzot ņemt vērā šādus apstākļus.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka personas, kuras tiek sauktas pie administratīvās atbildības par CSN pārkāpumiem, atrodas tādos pašos tiesiskos apstākļos kā personas, kuras tiek sauktas pie administratīvās atbildības par tādiem pārkāpumiem, kuru grupas objekts nav ceļu satiksme. Tomēr LAPK 21. pantā likumdevējs esot īpaši nošķīris CSN pārkāpumu izdarījušās personas un ar apstrīdēto normu noteicis papildu kritēriju šāda pārkāpuma atzīšanai par maznozīmīgu. Pēc Pieteikuma iesniedzējas ieskata, apstrīdētā norma pieļaujot nepamatoti atšķirīgu attieksmi pret CSN pārkāpējiem, jo liedzot atzīt konkrētu pārkāpumu par maznozīmīgu gadījumos, kad to pieļauj faktiskie apstākļi, kā arī liedzot izvērtēt fiksēta soda apmēra samērīgumu. Turklāt pastāvošais tiesiskais regulējums paredzot iespēju atzīt pārkāpumus par maznozīmīgiem visos gadījumos, kas nav saistīti ar CSN, pat ja par šiem pārkāpumiem paredzētā soda apmērs ievērojami pārsniedz trīsdesmit latus, piemēram, lietās par LAPK 159. un 114.² panta pārkāpumiem.

Administratīvā pārkāpuma atzīšana par maznozīmīgu nevarot būt atkarīga no sankcijas apmēra. Nebūtu pieļaujama tāda situācija, ka persona tiek pārāk bargi sodīta par maznozīmīgu pārkāpumu. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka tāds nav bijis likumdevēja mērķis, jo tādējādi tiek sašaurinātas iespējas piemērot samērīguma principu.

Likumdevēja uzdevums esot panākt pēc iespējas lielāku individualizāciju sodu noteikšanā. Likumdevējs gan esot tiesīgs noteikt arī tādu tiesisko regulējumu, kas nenodrošina absolūtu individualizāciju, tomēr regulējumam vajagot vienādā mērā attiekties uz objektīvi salīdzināmiem, kaut arī atšķirīgiem gadījumiem. Turklāt Pieteikuma iesniedzēja nesaskatot apstrīdētajā normā ietvertā ierobežojuma

pamatojumu, jo iespēja atbrīvot personu no administratīvās atbildības par maznozīmīgu pārkāpumu esot viens no veidiem, kā iespējams panākt demokrātiskas iekārtas principa un samērīguma principa ievērošanu.

Pieteikuma iesniedzēja pieļauj, ka likumdevēja mērķis, pieņemot apstrīdēto normu, bijis vienkāršot lietvedības procesu lietās par CSN pārkāpumiem. Tāpat likumdevējs, iespējams, esot centies panākt, lai tiesību normu piemērotājam nebūtu iespējas būtisku pārkāpumu nepamatoti atzīt par maznozīmīgu un atbrīvot pārkāpēju no atbildības. Tomēr, izvērtējusi iespējamās apstrīdētās normas mērķus, Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka no apstrīdētās normas tās leģitīmais mērķis nav izsecināms. Turklāt apstrīdētā norma nesamērīgi ierobežojot to personu tiesības, kuru izdarītie CSN pārkāpumi varētu tikt atzīti par maznozīmīgiem, ņemot vērā individuālos lietas apstākļus.

3. Institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeima – uzskata, ka apstrīdētā norma atbilst Satversmes 91. panta pirmajam teikumam.

Likumdevējs LAPK 21. panta otrajā daļā esot paredzējis speciālu regulējumu attiecībā uz administratīvajiem pārkāpumiem ceļu satiksmē. Saeima, atsaucoties uz Ceļu satiksmes drošības direkcijas pārstāvju atzīto, norāda, ka aptuveni 80 procenti no visiem administratīvajiem pārkāpumiem tiek izdarīti tieši ceļu satiksmē. Tāpēc bijis nepieciešams izveidot īpašu regulējumu, kas attiektos tikai uz ceļu satiksmi, kā arī paredzēt, ka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā norādītie atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi uz ceļu satiksmi nav attiecināmi.

Saeima nepiekrīt Pieteikuma iesniedzējas argumentam, ka visas personas, kurām uzlikts administratīvais sods, atrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos, bet apstrīdētā norma paredzot atšķirīgu attieksmi pret personām, kuras izdarījušas administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē. LAPK 21. panta otrā daļa esot veidota kā speciālā tiesību norma attiecībā pret šā paša panta pirmo daļu. Likumdevējam esot tiesības attiecībā uz dažādiem pārkāpumu veidiem paredzēt atšķirīgu regulējumu, kā arī noteikt citādu kārtību, kādā par konkrētiem prettiesiskiem nodarījumiem

uzliekams sods. Šādi likumdevēja lēmumi demokrātiskā tiesiskā valstī veidojot sodu politiku.

Transportlīdzeklis esot uzskatāms par paaugstinātas bīstamības avotu. Tātad esot pieļaujama īpašas tiesiskās atbildības noteikšana tā īpašniekam vai vadītājam. Tāpat likumdevējs esot tiesīgs, ņemot vērā administratīvās atbildības īpatnības ceļu satiksmes jomā, ietvert gan Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, gan arī citos likumos speciālās tiesību normas, kas personas administratīvo atbildību ceļu satiksmes jomā regulē atšķirīgi.

Saeima vērs uzmanību uz to, ka pieteikumā apstrīdēta tikai viena pazīme, kas ļaujot ceļu satiksmē izdarītu pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu. Savukārt otru pazīmi, proti, to, ka pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, Pieteikuma iesniedzēja neesot apstrīdējusi.

Apstrīdētajā normā ietvertais regulējums nodrošinot ceļu satiksmes jomā piemērojamo tiesību normu paredzamību, kā arī veicinot tiesisko noteiktību. Personām, kuras piedalās ceļu satiksmē, LAPK 21. panta otrajā daļā ietvertie kritēriji esot saprotami un līdz ar to esot skaidrs arī tas, kādu pārkāpumu var atzīt par maznozīmīgu.

Saeima norāda, ka, piešķirot tiesību piemērotājiem pilnīgu rīcības brīvību attiecībā uz ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu atzīšanu par maznozīmīgiem, pārāk liela nozīme tiktu atvēlēta individuālajam situācijas novērtējumam. Tas varētu radīt korupcijas riskus, kā arī tiesiskās vienlīdzības principa pārkāpumus, kad vienādos apstākļos dažādi tiesību piemērotāji pieņemtu atšķirīgus lēmumus. Administratīvie pārkāpumi ceļu satiksmē tiek izdarīti ārkārtīgi bieži, un lēmumus par tiem pieņemot dažādi tiesību piemērotāji. Šā iemesla dēļ esot pieļaujams tas, ka likumdevējs speciālā tiesību normā definē kritērijus, pēc kuriem konkrēts administratīvais pārkāpums var tikt atzīts par maznozīmīgu.

Apstrīdētajā normā noteiktais naudas soda apmērs atspoguļojot likumdevēja viedokli par to, kādu administratīvo pārkāpumu iespējams atzīt par maznozīmīgu. Attiecīgais naudas soda apmērs esot saskaņots ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu

kodeksā ietverto sodu politiku attiecībā uz pārkāpumiem ceļu satiksmē, kuri tiekot vērtēti pēc to sabiedriskās bīstamības.

4. Pieaicinātā persona – Tieslietu ministrija – piekrīt Pieteikuma iesniedzējas viedoklim, ka personas, kuras tiek sauktas pie administratīvās atbildības par CSN pārkāpumiem, atrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos ar citām personām, kuras tiek sauktas pie administratīvās atbildības par citiem pārkāpumiem, tomēr apstrīdētā norma paredz atšķirīgu attieksmi pret abām šīm personu grupām. Proti, tā liedzot par maznozīmīgu atzīt tādu ceļu satiksmē personas izdarītu pārkāpumu, par kuru paredzētais naudas sods pārsniedz trīsdesmit latus.

Pārkāpuma nozīmīgumu raksturojot apstākļi, kādos tas izdarīts, tiesiski aizsargāto interešu aizskārums un pārkāpēja personība, nevis sankcijā paredzētais soda veids un apmērs. Apstākļi, ka par konkrētu pārkāpumu paredzēts maksimālais naudas sods vai smagāks sods, pats par sevi neesot arguments tam, lai šo pārkāpumu nevarētu atzīt par maznozīmīgu. Administratīvā soda mērķis esot sasniedzams ar citiem tiesību institūtiem, piemēram, atbrīvojot personu no administratīvās atbildības un aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu, nevis piemērojot administratīvo sodu.

Iespēja atbrīvot personu no administratīvās atbildības esot attiecināma uz tādiem administratīvajiem pārkāpumiem, kuru radītais tiesiski aizsargāto interešu apdraudējums, ievērojot pārkāpuma raksturu un pārkāpēja personību, nav uzskatāms par tik būtisku, lai piemērotu administratīvo sodu. Tieši šie kritēriji, nevis tiesību normas sankcijā paredzētais sods esot izšķiroši pārkāpuma atzīšanai par maznozīmīgu.

Iespēja atzīt pārkāpumu par maznozīmīgu neatkarīgi no tam paredzētās sankcijas esot attiecināma uz visu veidu administratīvajiem pārkāpumiem, tostarp arī tādiem, par kuru izdarīšanu paredzēts maksimālais naudas sods vai pat administratīvais arests, tikai ne uz pārkāpumiem ceļu satiksmē, ja par to izdarīšanu piemērojama naudas sods pārsniedz trīsdesmit latus. Šāds atšķirīgs regulējums esot uzskatāms par nesamērīgu, jo tas liedzot atzīt par maznozīmīgiem tādus ceļu

satiksmē izdarītos pārkāpumus, kuri pēc rakstura ir formāli un konkrētajos apstākļos būtu atzīstami par maznozīmīgiem.

Ievērojot minēto, Tieslietu ministrija neatbalsta tāda kritērija noteikšanu, atbilstoši kuram pārkāpuma nozīmīgums ir atkarīgs no sankcijā paredzētā soda mēra, jo īpaši atsevišķās administratīvo lietu kategorijās. Šādu pieeju Tieslietu ministrija esot ietvērusi administratīvo sodu sistēmas reformas ietvaros izstrādātajā Administratīvo pārkāpumu sodu likuma projektā. Minētā likumprojekta 25. panta pirmajā daļā esot paredzēts: ja personas izdarītais administratīvais pārkāpums konkrētajos apstākļos nav radījis reālu apdraudējumu tiesiski aizsargātajām interesēm (maznozīmīgs pārkāpums), amatpersona var neuzsākt administratīvā pārkāpuma procesu, bet, ja tas ir uzsākts, amatpersona, augstāka amatpersona vai tiesa jebkurā stadijā var to izbeigt, nepiemērojot sodu. Likumprojektā neesot paredzēti īpaši nosacījumi nedz ceļu satiksmē, nedz arī kādā citā jomā izdarītu administratīvo pārkāpumu atzīšanai par maznozīmīgiem.

Ievērojot minēto, Tieslietu ministrija uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 91. panta pirmajam teikumam.

5. Pieaicinātā persona – Satiksmes ministrija – piekrīt Saeimas atbildes rakstā izteiktajam viedoklim, ka apstrīdētā norma nav pretrunā ar Satversmes 91. panta pirmo teikumu.

Satiksmes ministrija papildus norāda, ka ar 2003. gada 16. oktobra likumu „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā” Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā tikušas ieviestas daudzas būtiskas izmaiņas. Proti, LAPK esot papildināts ar desmito „a” nodaļu, paredzot fiksētus sodus par daudziem pārkāpumiem ceļu satiksmē. Minētie grozījumi esot vērsti uz to, lai varētu efektīvi piemērot sodus par CSN pārkāpumiem.

Līdz 2003. gada 16. oktobra grozījumu pieņemšanai bijis iespējams par maznozīmīgu CSN pārkāpumu atzīt arī, piemēram, braukšanu alkohola reibumā vai atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu pat par 50 kilometriem stundā. Lai novērstu tādu situāciju, ka par maznozīmīgu CSN pārkāpumu var tikt atzīta liela daļa no

visiem ceļu satiksmē izdarītajiem pārkāpumiem, LAPK 21. panta otrajā daļā noteikti īpaši kritēriji CSN pārkāpuma atzīšanai par maznozīmīgu.

Satiksmes ministrija uzsver, ka LAPK 21. panta otrā daļa administratīvo sodu piemērošanas procesu padarot gan vienkāršāku, gan arī ātrāku un efektīvāku, turklāt nodrošinot soda neizbēgamības principa īstenošanu. Minētā norma kopsakarā ar citiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā izdarītajiem grozījumiem esot veicinājusi to, ka ceļu satiksmē bojā gājušo personu skaits būtiski samazinājies.

6. Pieaicinātā persona – Latvijas Republikas tiesībsargs (turpmāk – Tiesībsargs) – uzskata, ka apstrīdētā norma nav pretrunā ar Satversmes 91. panta pirmo teikumu.

Likumdevējs esot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā ietvēris nozīmīgus administratīvos pārkāpumus un maznozīmīgus administratīvos pārkāpumus. Savukārt maznozīmīgie administratīvie pārkāpumi tiek iedalīti šādi: maznozīmīgi pārkāpumi ceļu satiksmē un citi maznozīmīgi administratīvie pārkāpumi. Līdz ar to pastāvošas trīs atšķirīgas personu grupas: personas, kas izdarījušas maznozīmīgus CSN pārkāpumus, personas, kas izdarījušas citus maznozīmīgus administratīvos pārkāpumus, un personas, kas izdarījušas tādus administratīvos pārkāpumus, kuri nevar tikt atzīti par maznozīmīgiem.

Apstrīdētā norma paredzot atšķirīgu attieksmi pret personām, kuras tiek sauktas pie administratīvās atbildības par CSN pārkāpumiem, un personām, kuras tiek sauktas pie administratīvās atbildības par citiem administratīvajiem pārkāpumiem.

Ar apstrīdēto normu noteiktā atšķirīgā attieksme esot samērīga. Administratīvā soda piemērošana esot viens no tiesiskajiem līdzekļiem, ar kuriem tiek nodrošināts tas, lai tiesību normu pārkāpējs neizdarītu jaunus pārkāpumus, kā arī citas personas atturētos no pārkāpumiem.

Autostāvvietu pieejamība personām ar invaliditāti esot viens no tiesību uz vides pieejamību aspektiem. Valstij esot pienākums nodrošināt, lai personas ar invaliditāti var brīvi pārvietoties un novietot automobili tām paredzētajās stāvvietās.

Secinājumu daļa

7. Satversmes 91. panta pirmais teikums nosaka: „Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā.”

Satversmes 91. panta pirmajā teikumā nostiprinātajam vienlīdzības principam ir jāgarantē vienotas tiesiskās kārtības pastāvēšana. Proti, tā uzdevums ir nodrošināt, lai tiktu īstenota tāda tiesiskas valsts prasība kā likumu aptveroša ietekme uz visām personām un lai likums tiktu piemērots bez jebkādām privilēģijām. Tas arī garantē likuma pilnīgu iedarbību, tā piemērošanas objektivitāti un bezkaislību, kā arī to, ka nevienam nav ļauts neievērot likuma priekšrakstus (*sk. Satversmes tiesas 2005. gada 14. septembra sprieduma lietā Nr. 2005-02-0106 9.1. punktu*). Tomēr šāda tiesiskās kārtības vienotība nenozīmē nivelēšanu, jo „vienlīdzība pieļauj diferencētu pieeju, ja tā demokrātiskā sabiedrībā ir attaisnojama” (*Satversmes tiesas 2001. gada 26. jūnija sprieduma lietā Nr. 2001-02-0106 secinājumu daļas 4. punkts*).

Satversmes tiesa, interpretējot Satversmes 91. pantu, ir atzinusi, ka vienlīdzības princips liedz valsts institūcijām izdot tādas normas, kas bez saprātīga pamata pieļauj atšķirīgu attieksmi pret personām, kuras atrodas vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos. Vienlīdzības princips pieļauj un pat prasa atšķirīgu attieksmi pret personām, kas atrodas atšķirīgos apstākļos, kā arī pieļauj atšķirīgu attieksmi pret personām, kas atrodas vienādos apstākļos, ja tam ir objektīvs un saprātīgs pamats (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2001. gada 3. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2000-07-0409 secinājumu daļas 1. punktu un 2005. gada 11. novembra sprieduma lietā Nr. 2005-08-01 5. punktu*). Atšķirīgai attieksmei nav objektīva un saprātīga pamata, ja tai nav leģitīma mērķa vai ja nav samērīgas attiecības starp izraudzītajiem līdzekļiem un nospraustajiem mērķiem (*sk. Satversmes tiesas 2002. gada 23. decembra sprieduma lietā Nr. 2002-15-01 secinājumu daļas 3. punktu*).

Tātad, lai izvērtētu, vai apstrīdētā norma atbilst Satversmes 91. panta pirmajā teikumā ietvertajam vienlīdzības principam, nepieciešams noskaidrot:

1) vai un kuras personas (personu grupas) atrodas vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos;

2) vai apstrīdētā norma paredz vienādu vai atšķirīgu attieksmi pret šīm personām;

3) vai šādai attieksmei ir objektīvs un saprātīgs pamats, proti, vai tai ir leģitīms mērķis, un vai ir ievērots samērīguma princips.

8. Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka vienādos un salīdzināmos apstākļos atrodas visas tās personas, kurām piemērots kāds no Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzētajiem naudas sodiem.

Savukārt Saeima uzskata, ka LAPK 21. panta otrā daļa esot speciālā tiesību norma iepretim tā paša panta pirmajai daļai. Līdz ar to personas, kuras izdarījušas administratīvos pārkāpumus ceļu satiksmē, neatrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos ar personām, kuras izdarījušas cita veida administratīvos pārkāpumus.

Satversmes tiesa atzinusi, ka likumdevējam ir tiesības pieņemt jaunus likumus, kuros ietvertas speciālās tiesību normas. Šāda rīcības brīvība likumdevējam ir nepieciešama, lai mainīgajos sociālajos un ekonomiskajos apstākļos ar tiesību normu palīdzību dažādās tiesiskās situācijas noregulētu tā, ka tās atbilst sociālajai realitātei (*sk. Satversmes tiesas 2012. gada 3. februāra sprieduma lietā Nr. 2011-11-01 12. punktu*).

Satversmes 91. panta pirmā teikuma aspektā noteicošais ir tas, vai vairākas personu grupas vieno kopīga uz tām visām attiecināma svarīga pazīme. Izskatāmajā lietā ir būtiski tas, ka visas personas, uz kurām attiecas LAPK 21. pants, ir izdarījušas kādu no Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzētajiem administratīvajiem pārkāpumiem.

Līdz ar to Satversmes tiesa piekrīt Pieteikuma iesniedzējas viedoklim, ka vienādos un salīdzināmos apstākļos atrodas visas tās personas, kurām piemērots kāds no Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzētajiem naudas sodiem.

9. Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka apstrīdētā norma nosakot atšķirīgu attieksmi, jo ceļu satiksmē izdarītu pārkāpumu par maznozīmīgu varot atzīt vienīgi tad, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz trīsdesmit latus, turpretim citu, ar ceļu satiksmi nesaistītu personas izdarītu administratīvo pārkāpumu varot atzīt par maznozīmīgu neatkarīgi no tam paredzētā naudas soda apmēra.

LAPK 21. pants piešķir institūcijai vai amatpersonai tādu rīcības brīvību, ka maznozīmīga pārkāpuma gadījumā šī institūcija vai amatpersona var vainīgo personu atbrīvot no administratīvās atbildības, to aizstājot ar mutvārdu aizrādījumu. Savukārt ceļu satiksmē izdarīta pārkāpuma atzīšanai par maznozīmīgu šā panta otrā daļa paredz divus kritērijus: pirmkārt, par attiecīgo pārkāpumu paredzētais naudas sods nepārsniedz trīsdesmit latus; otrkārt, šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai.

LAPK 21. pants nepiešķir personai subjektīvās tiesības, bet gan paredz lēmuma pieņemēja rīcības brīvību atbrīvot personu no administratīvās atbildības. Tomēr ikvienā gadījumā tiesību normu piemērotājam ir pienākums izvērtēt to, vai attiecīgajā personas nodarījumā saskatāmas administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmes un vai ir kādi apstākļi, kas varētu personas administratīvo atbildību izslēgt.

Līdz ar to apstrīdētās normas radītā atšķirīgā attieksme izpaužas tādejādi, ka tā sašaurina tiesību normas piemērotāja rīcības brīvību ceļu satiksmē izdarīta administratīvā pārkāpuma atzīšanā par maznozīmīgu.

10. Satversmes tiesa izskata un izvērtē konkrēto lietu tikai tiktāl, ciktāl uz to iespējams attiecināt tiesību (juridiskos) argumentus, tos atdalot no tiesībpolitiskiem argumentiem. Tiesībpolitiskie apsvērumi nosaka sasniedzamo mērķi, t.i., vispārēja rakstura ekonomiskās, politiskās vai sociālās izmaiņas. Savukārt juridisko apsvērumu rezultāts ir noteikumi, kas jāievēro nevis tādēļ, ka tie paši par sevi nodrošinātu vēlamo ekonomisko, politisko un sociālo situāciju, bet gan tādēļ, ka to prasa tiesiskums. Proti, tiesiskuma princips citastarp prasa, lai, pieņemot jaunu regulējumu vai arī grozot spēkā esošo tiesisko regulējumu, lēmuma pieņēmējs

ievērotu gan atbilstošu procedūru, gan augstāka juridiskā spēka tiesību normu prasības.

Tomēr tiesību sistēmā ietilpst arī tādi jautājumi, kuru izlemšanai nav noteiktas stingras juridiskās robežas, bet kuros pieņemamie lēmumi ir atkarīgi galvenokārt no politiskās lietderības. Par šādiem jautājumiem ir jālemj demokrātiski leģitimētiem politiskiem valsts orgāniem, pirmām kārtām – likumdevējam (*sk. Satversmes tiesas 2009. gada 20. janvāra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2008-08-0306 12. punktu*). Noskaidrojot, vai tiesību norma nav pretrunā ar vienlīdzības principu, jāņem vērā tiesību nozare, kurā apstrīdētā norma ietilpst (*sk. Satversmes tiesas 2005. gada 11. novembra sprieduma lietā Nr. 2005-08-01 5. punktu*).

Satversmes tiesa norāda, ka likumdevējam ir plaša rīcības brīvība noteikt sodus par konkrētiem nodarījumiem, kā arī paredzēt nosacījumus personas atbrīvošanai no atbildības par tiem. Šādu regulējumu pieņemot, likumdevējs parasti balstās uz priekšstatiem, uzskatiem un vērtībām, ko akceptējusi sabiedrība un ko tas ir tiesīgs izteikt normatīvā veidā. Likumdevējs, veidojot sodu politiku, nosaka personas uzvedības ietvarus, tādējādi aizsargājot sabiedrības drošību.

Likumdevēja īstenotā sodu politika nebūtu jāsaprot tikai kā sankciju noteikšana par konkrētiem nodarījumiem vai pārkāpumiem. Šajā jomā citastarp ietilpst arī tādas tiesību normas, kas regulē priekšnoteikumus, ar kādiem tiesību normas piemērotājs var atbrīvot personu no atbildības par pārkāpumu.

Tas nozīmē, ka Satversmes tiesas kompetencē ietilpstošā pārbaude sniedzas vienīgi tiktāl, lai izvērtētu, vai likumdevējs nav acīmredzami pārkāpis tam Satversmē noteiktās rīcības brīvības robežas (*sk. Satversmes tiesas 2003. gada 29. oktobra sprieduma lietā Nr. 2003-05-01 29. punktu un 2011. gada 6. janvāra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2010-31-01 5. punktu*). Par Satversmē noteikto rīcības brīvības robežu pārkāpšanu būtu uzskatāma, piemēram, tāda situācija, ka tiesību norma būtiski apdraud personas pamattiesības.

Izskatāmajā lietā apstrīdētā norma ir viens no administratīvo sodu politikas īstenošanas līdzekļiem. Proti, apstrīdētā norma ietver priekšnoteikumus tam, lai ceļu

satiksmē izdarītu administratīvo pārkāpumu varētu atzīt par maznozīmīgu un personu varētu atbrīvot no administratīvās atbildības par šo pārkāpumu.

Līdz ar to Satversmes tiesa apstrīdētās normas konstitucionalitātes izvērtēšanas ietvaros var pārbaudīt, vai likumdevējs, apstrīdēto normu izdodot, nav acīmredzami pārkāpis tam Satversmē noteiktās rīcības brīvības robežas.

11. Pieņemt tādu tiesisko regulējumu, kas rada atšķirīgu attieksmi pret savstarpēji salīdzināmām personu grupām, likumdevējs var vienīgi tad, ja šādu rīcību attaisno sasniedzamais leģitīmais mērķis.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka no apstrīdētās normas tās leģitīmais mērķis neesot izsecināms, bet pieļauj, ka likumdevēja mērķis, pieņemot apstrīdēto normu, ir bijis vienkāršot lietvedības procesu lietās par administratīvajiem pārkāpumiem ceļu satiksmē, kā arī ierobežot plaši izplatīto ar šiem pārkāpumiem saistīto korupciju.

11.1. Likumdevējs LAPK 21. panta otrajā daļā sākotnēji noteikto naudas soda apmēru – desmit latu – ar 2009. gada 28. maija likumu „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā” palielināja līdz trīsdesmit latiem. Apspriežot apstrīdēto normu Saeimas Juridiskajā komisijā, Satiksmes ministrijas pārstāvis norādīja, ka LAPK 21. panta otrā daļa ar tajā noteikto soda apmēru „desmit latu” esot tāda norma, kas liedz iespēju atbrīvot no administratīvās atbildības personas ar īpašām vajadzībām gadījumos, kad tās novietojušas transportlīdzekli vietās, kur apstāties vai stāvēt ir aizliegts. Proti, par stāvēšanas vai apstāšanās noteikumu pārkāpumu tolaik parasti esot uzlikts naudas sods divdesmit latu apmērā, un tiesību normu piemērotājs šādos gadījumos neesot bijis tiesīgs no administratīvās atbildības atbrīvot personas ar īpašām vajadzībām (*sk. Saeimas Juridiskās komisijas 2009. gada 24. marta sēdes protokolu Nr. 338, lietas materiālu 56. lpp.*).

Tātad trīsdesmit latu kā kritērijs administratīvā pārkāpuma atzīšanai par maznozīmīgu apstrīdētajā normā tika ietverts visupirms tāpēc, lai aizsargātu personas ar īpašām vajadzībām.

11.2. Satversmes tiesa ir atzinusi, ka satiksmes drošību apdraudoša nodarījuma kaitīgums un bīstamība izpaužas tajā apstākļī, ka persona, kuras rīcībā ir paaugstinātas bīstamības avots – transportlīdzeklis, neievēro normatīvajos aktos ietvertos CSN vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumus un rezultātā tiek nodarīts kaitējums cilvēka dzīvībai, veselībai, kā arī sabiedrības drošībai. CSN vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana apdraud citus satiksmes dalībniekus. Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 19. panta ceturto daļu katram ceļu satiksmes dalībniekam ir tiesības uzskatīt, ka arī citas personas ceļu satiksmes norisē izpildīs noteiktās prasības (*sk. Satversmes tiesas 2011. gada 11. janvāra sprieduma lietā Nr. 2010-40-03 9.2. punktu*).

Apstrīdētā norma attiecas uz ceļu satiksmes jomu, kurā likumdevējam ir pienākums aizsargāt citu personu (satiksmes dalībnieku) pamattiesības – tiesības uz dzīvību, veselību un īpašumu. Tādējādi soda mērķis šajā jomā ir ceļu satiksmes drošības līmeņa paaugstināšana. Satversmes tiesa ir atzinusi šādus likumdevēja apsvērumus par leģitīmiem. Ņemot vērā to, ka transportlīdzeklis uzskatāms par paaugstinātas bīstamības avotu, var pieļaut, ka tā īpašniekam vai vadītājam tiek noteikts atšķirīgs atbildības regulējums (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 28. marta sprieduma lietā Nr. 2012-15-01 15.4. un 18.2. punktu*).

11.3. Apstrīdētā norma aplūkojama arī plašākā kontekstā, kopsakarā ar pārējiem LAPK grozījumiem, kuri Saeimā tika pieņemti 2003. gada 16. oktobrī. Proti, ņemot vērā ceļu satiksmes negadījumos bojā gājušo un cietušo personu, kā arī valstī reģistrēto transportlīdzekļu skaita pieaugumu, LAPK tika būtiski grozīts un atbildība par pārkāpumiem ceļu satiksmē – pastiprināta. Piemēram, tika ieviests jauns administratīvā soda veids – aizliegums noteiktu laiku iegūt transportlīdzekļu vadīšanas tiesības, pārskatīta ceļu satiksmes drošību uzraugošo valsts institūciju kompetence un lēmumu pieņemšanas procedūra, izstrādāta jauna par administratīvajiem pārkāpumiem ceļu satiksmē uzlikto naudas sodu izpildes kārtība (*sk. Satiksmes ministrijas viedokli, lietas materiālu 92. lpp.*).

Satversmes tiesa norāda, ka apstrīdētā norma kopsakarā ar citām LAPK normām veic nozīmīgu preventīvo funkciju – gan vispār disciplinē transportlīdzekļu

vadītājus, gan arī tos attur no jaunu CSN pārkāpumu izdarīšanas. Vispārējai un speciālajai prevencijai ir būtiska nozīme citu personu drošības un veselības aizsardzībā. Apstrīdētā norma ir viens no tiem tiesiskajiem līdzekļiem, ar kuriem tiek sasniegts likumdevēja izraudzītais mērķis.

Tādējādi apstrīdētā norma aizsargā sabiedrības drošību, kā arī personu tiesības uz dzīvību, veselību un īpašumu.

12. Pieteikuma iesniedzēja, uzskatot, ka apstrīdētajai normai nav leģitīma mērķa, norāda vienīgi to, ka apstrīdētā norma neļauj tiesai individualizēt par katru konkrēto administratīvo pārkāpumu nosakāmo sodu un pieņemt konkrētajam nodarījumam atbilstošu un taisnīgu nolēmumu. Savukārt Saeima norāda, ka apstrīdētā norma nodrošina vienveidīgu praksi administratīvo sodu piemērošanā ceļu satiksmes jomā.

Viena no galvenajām tiesību normas pazīmēm ir tā, ka tiesību norma satur obligātus priekšrakstus jeb vispāršaistošu regulējumu. Ar tiesību normu palīdzību, ievērojot taisnīguma un vienlīdzības principus, valsts panāk gan jau radušās, gan potenciālas interešu konflikta situācijas atrisinājumu [sk. *Satversmes tiesas 1999. gada 9. jūlija sprieduma lietā Nr. 04-03(99) secinājumu daļas 3. punktu*]. Ja tiesību norma nerasniedz mērķi – saprātīgi atrisināt dažādu interešu konfliktu, tad tā nav efektīva. Tas neatbilst Satversmē nostiprinātajam tiesiskas valsts principam. Tomēr likumdevējam, meklējot līdzsvaru un strīda situācijas atrisinājumu, ir plaša rīcības brīvība (sk. *Satversmes tiesas 2002. gada 5. marta sprieduma lietā Nr. 2001-10-01 secinājumu daļas 8. punktu*).

Likumdevēja uzdevums ir radīt priekšnoteikumus vienveidīgai tiesību normu piemērošanai un ar tiesību normu palīdzību efektīvi aizsargāt citu personu pamattiesības. Piešķirot plašāku rīcības brīvību tiesību normu piemērotājam, tiek pavērta iespēja individualizēt sodus par konkrētu administratīvo pārkāpumu un varētu tikt sekmēta individuālā taisnīguma panākšana, tomēr atsevišķos gadījumos – tikpat lielā mērā arī tikt apdraudēta tiesību normu piemērošanas vienveidība un šis process padarīts sarežģītāks vai mazāk efektīvs.

Apstākļos, kad reģistrēto CSN pārkāpumu skaits valstī gada laikā sasniedz aptuveni 400 – 500 tūkstošus un lēmumus attiecībā uz šiem pārkāpumiem pieņem gan izpildvarai, gan tiesu varai piederīgas institūcijas un amatpersonas, likumdevējs var izšķirties par labu procesuālās ekonomijas principa ievērošanai. Lielais ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu skaits ir pietiekami nopietns rādītājs, lai pieļautu to, ka likumdevējs izšķiras par fiksētu sankciju noteikšanu, tādējādi ierobežojot tiesību piemērotāja rīcības brīvību, toties nodrošinot pēc iespējas efektīvāku sabiedrības drošības aizsardzību.

13. Pieteikuma iesniedzēja savā pieteikumā ir norādījusi, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 91. panta pirmajam teikumam, jo liedzot iespēju pieņemt taisnīgu nolēmumu katrā individuālajā gadījumā. Savukārt Saeima un pieaicinātās personas savos viedokļos ir plašāk pamatojušas apstrīdētās normas atbilstību vienlīdzības principam.

Līdz ar to Satversmes tiesa izskatāmajā lietā izvērtēs arī tos apsvērumus, kuri ietverti Saeimas atbildes rakstā un pieaicināto personu sniegtajos viedokļos.

13.1. Tieslietu ministrija norāda, ka administratīvā soda mērķis ir sasniedzams arī ar citiem līdzekļiem, piemēram, atbrīvojot personu no administratīvās atbildības un aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu, nevis piemērojot administratīvo sodu (*sk. Tieslietu ministrijas viedokli, lietas materiālu 74. lpp.*).

Satversmes tiesa jau ir atzinusi, ka tā nevar pārvērtēt lēmuma pieņēmēja rīcību jomā, kura pamatā balstās uz prognozi par kādu varbūtēju vai hipotētiski iespējamu notikumu nākotnē. Lēmuma pieņēmējs bauda prognozēšanas un lemšanas brīvību, ciktāl netiek pārkāpti valsts konstitucionālās sistēmas pamatprincipi (*sk. Satversmes tiesas 2012. gada 3. februāra sprieduma lietā Nr. 2011-11-01 11.2. punktu*).

Tādējādi nedz Satversmes tiesa, nedz arī lietas dalībnieki vai lietā pieaicinātās personas nevar stāties likumdevēja vietā un pārvērtēt to līdzekļu efektivitāti, ar kuriem paredzēts sasniegt administratīvo sodu politikas mērķi.

13.2. Lai atbildētu uz jautājumu, vai apstrīdētā norma patiešām būtiski apdraud personas pamattiesības, jāņem vērā tas, ka pieteikumu Satversmes tiesā ir iesniegusi Administratīvā rajona tiesa. Tātad izskatāmās lietas izlemšanai nozīmīgi ir konkrētās administratīvā pārkāpuma lietas apstākļi.

Kā secināms no pieteikuma, sūdzības iesniedzējs konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā ir saukts pie administratīvās atbildības par CSN pārkāpumu saskaņā ar LAPK 149.³¹ panta astoto daļu, kuras sankcija paredz fiksēta apmēra naudas sodu – četrdesmit latu. Pēc Pieteikuma iesniedzējas ieskata, lietā pastāv apstākļi, kuru dēļ sūdzības iesniedzēja izdarīto administratīvo pārkāpumu varētu atzīt par maznozīmīgu, bet LAPK 149.³¹ panta astotās daļas sankcija paredz fiksētu naudas soda apmēru, kas pārsniedz apstrīdētajā normā noteikto apmēru, un tāpēc izvērtēt LAPK 32. panta otrajā daļā paredzētos atbildību mīkstinošos apstākļus neesot nozīmes.

Satversmes tiesa jau ir atzinusi, ka labums, ko sabiedrība gūst no iespējas efektīvi disciplinēt transportlīdzekļu vadītājus, izpaužas personu dzīvības un veselības aizsardzībā, kā arī sabiedriskās kārtības nodrošināšanā (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 28. marta sprieduma lietā Nr. 2012-15-01 18.3.3.1. punktu*). Izskatāmajā lietā arī jāatzīst: likumdevējs bija tiesīgs noteikt, ka pasākumu kopumam, kas vērsts uz personu dzīvības un veselības aizsardzību, dodama priekšroka gan salīdzinājumā ar privātpersonai uzlikto pienākumu maksāt naudas sodu par tās izdarītu administratīvo pārkāpumu, gan salīdzinājumā ar tiesību normu piemērotāja rīcības brīvības ierobežojumu attiecībā uz izdarītā administratīvā pārkāpuma atzīšanu par maznozīmīgu.

13.3. Satversmes tiesa jau daudzkārt ir atzinusi, ka tiesību normu nevar izprast ārpus tās piemērošanas prakses un tiesību sistēmas, kurā tā funkcionē (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2006. gada 23. novembra sprieduma lietā Nr. 2006-03-0106 24.5. punktu un 2013. gada 28. jūnija sprieduma lietā Nr. 2012-26-03 12.1. punktu*).

Tātad ir jānoskaidro, kā LAPK 21. panta otro daļu parasti piemēro institūcija, kas sūdzības iesniedzēju sauca pie administratīvās atbildības par CSN pārkāpumu saskaņā ar LAPK 149.³¹ panta astoto daļu.

Piemēram, Rīgas domes sniegtā informācija liecina, ka laikā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. jūlijam Rīgas pašvaldības policija ir konstatējusi 153 038 administratīvos pārkāpumus ceļu satiksmē, par kuriem 128 734 gadījumos tika piemērots naudas sods, kas nepārsniedz trīsdesmit latus. Minētajā laika posmā Rīgas pašvaldības policija LAPK 21. panta otro daļu ir piemērojusi 2191 gadījumā (*sk. Rīgas pašvaldības policijas sniegto informāciju, lietas materiālu 69. un 70. lpp.*). Tātad aptuveni 85 procentos gadījumu, kad persona izdarījusi kādu administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē, tiesību normas piemērotājam arī šajā jomā ir bijusi rīcības brīvība, lemjot par personas atbrīvošanu no administratīvās atbildības.

Līdz ar to apstrīdētā norma nevarēja tikt piemērota salīdzinoši nelielā daļā no visiem gadījumiem, kad Rīgas pašvaldības policija piemērojusi administratīvos sodus ceļu satiksmes jomā.

13.4. Konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā piemērotā LAPK 149.³¹ panta astotā daļa aizsargā personas ar īpašām vajadzībām. Proti, šī norma paredz naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam, kurš transportlīdzekli novietojis invalīdiem paredzētā stāvvietā, ja tam nav šādu stāvvietu izmantošanas kartes.

Satversmes tiesa atzinusi, ka valstij ir pienākums pildīt saistības, kuras tā uzņēmusies ar Saeimā apstiprinātiem starptautiskajiem līgumiem (*sk. Satversmes tiesas 2004. gada 7. jūlija sprieduma lietā Nr. 2004-01-06 secinājumu daļas 6. punktu*).

Saskaņā ar Latvijas Republikai saistošo ANO 2006. gada 13. decembra Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām (turpmāk – Konvencija) 9. pantu valstīm ir jānodrošina personu ar īpašām vajadzībām tiesības uz vides pieejamību (angļu valodā – *access to the physical environment*), lai tās varētu dzīvot neatkarīgi un pilnvērtīgi piedalīties visās dzīves jomās notiekošajās aktivitātēs. Minētais pants Konvencijas dalībvalstīm uzliek par pienākumu nodrošināt personām ar īpašām

vajadzībām pieeju publiskajai infrastruktūrai, transportam vai sabiedrībai sniedzamajiem pakalpojumiem.

Turklāt, piemērojot nacionālos normatīvos aktus, jāņem vērā arī Eiropas Savienības tiesību akti (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2008. gada 17. janvāra sprieduma lietā Nr. 2007-11-03 24.2. punktu*), kuru mērķis ir nodrošināt pēc iespējas labvēlīgākus apstākļus personām ar īpašām vajadzībām (*sk. http://ec.europa.eu/justice/discrimination/disabilities/index_en.htm, aplūkots 2013. gada 29. oktobrī*). Citastarp ir atzīts, ka personām ar īpašām vajadzībām jābūt nodrošinātai tādai pašai publiskās infrastruktūras pieejamībai kā citām personām. Personām ar īpašām vajadzībām var būt grūti piekļūt sabiedriski nozīmīgām vietām ar personīgo transportu. Tāpēc tieši šai personu grupai paredzēto stāvvietu pieejamība ir ārkārtīgi nozīmīga [*sk., piemēram, Eiropas Savienības Eiropas Padomes 1998. gada 4. jūnija rekomendāciju par stāvvietu izmantošanas kartēm personām ar īpašām vajadzībām un Eiropas Komisijas Eiropas stratēģijas personu ar īpašām vajadzībām jomā (2010 – 2020), COM (2010) 636, galīgās redakcijas 2.1. punktu*].

Arī Tiesībsargs ir īpaši uzsvēris, ka tos transportlīdzekļu vadītājus, kuri ierobežo personu ar īpašām vajadzībām tiesības uz infrastruktūras pieejamību, nepieciešams attiecīgi sodīt. Šādu vadītāju atbrīvošana no administratīvās atbildības nozīmētu ne vien to, ka netiek īstenots administratīvā soda mērķis, bet arī to, ka valsts nepilda tai Konvencijā noteiktos pienākumus (*sk. Tiesībsarga viedokli, lietas materiālu 83. lpp.*).

Autostāvvietu pieejamība personām ar īpašām vajadzībām ir viena no garantijām tam, ka tiek ievērotas šādu personu tiesības uz infrastruktūras pieejamību. Valstij ir jānodrošina tas, ka personas ar īpašām vajadzībām var brīvi pārvietoties, novietot transportlīdzekli tām paredzētās stāvvietās un tādējādi īstenot savas tiesības.

Līdz ar to apstrīdētā norma kopsakarā ar LAPK 149.³¹ panta astoto daļu gādā par tādu personu tiesībām, kurām nepieciešama īpaša tiesiskā aizsardzība.

14. Satversmes tiesa norāda, ka apstrīdētā norma kopumā ir vērsta uz citu cilvēku pamattiesību aizsardzību. Konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā LAPK 21. panta otrā daļa un 149.³¹ panta astotā daļa aizsargā personas ar īpašām vajadzībām. LAPK 21. panta otrā daļa nepiešķir personai subjektīvas tiesības, un likumdevējs, pieņemot šo normu, ir rīkojies atbilstoši Satversmei.

Līdz ar to likumdevējs, ierobežojot tiesību normu piemērotāju rīcības brīvību attiecībā uz atsevišķu ceļu satiksmē izdarītu administratīvo pārkāpumu atzišanu par maznozīmīgiem, nav pārkāpis Satversmes 91. panta pirmajā teikumā ietvertu vienlīdzības principu.

Nolēmumu daļa

Pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 30. – 32. pantu, Satversmes tiesa

nosprieda:

atzīt Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21. panta otrās daļas vārdus „ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz trīsdesmit latus” par atbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam.

Spriedums ir galīgs un nepārsūdzams.

Spriedums stājas spēkā tā publicēšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs

G. Kūtris